

Nicolaus Kassatkin.

Εἰς τὸν διάδρομον τοῦ Δικαστηρίου

ἐπεχείρησαν ὁ Ἰβάνωφ μὲ τὸν ἱστορικὸν καταστάντα «Ἰωάννην τὸν Βαπτιστὴν» καὶ ὁ νῦν ἔτι δρῶν Πολγένωφ μὲ τὸν «Χριστὸν καὶ τὴν Μειχαλῖδα» ἢ τὸν «Χριστὸν παρὰ τὴν θάλασσαν» ἐν ᾧ πίνακι ἀναπαριστᾷ πιστῶς τὴν τοπιογραφίαν τῆς θαλάσσης τῆς Γαλιλαίας, αἱ προσπάθειαι ὅπως τὴν θρησκευτικὴν ζωγραφικὴν ἐπιρρώσωσι δι' ἱστορικῶν καὶ ἐθνογραφικῶν σπουδῶν καὶ εὐσυνειδήτου ἀποδόσεως τῆς πραγματικότητος, ὠφέλησαν τὴν ἱστορικὴν ζωγραφικὴν μᾶλλον παρὰ τὴν ἀγιογραφίαν.

Καίτοι ἀπὸ αἰῶνων ἤδη ἐν Ρωσίᾳ αἱ ἐκκλησῖαι διακοσμοῦνται δι' εἰκόνων καὶ εἰκονίσματα ζωγραφοῦνται διὰ τοὺς οἴκους, ἡ ρωσικὴ ζωγραφικὴ ὑφίσταται μόνον ἀπὸ ἐνὸς καὶ ἡμίσεως αἰῶνος. Κατὰ τὰς τελευταίας δεκαετηρίδας ὅμως ἐβάδισε γοργῶ τῷ βήματι πρὸς τὰ πρόσω, ἔνθεν μὲν διὰ τῆς ἐμφανίσεως πολλῶν ἀξίων λόγου ταλάντων φερόντων τὸν ἐθνικὸν τύπον, ἔνθεν δὲ ἐκ τοῦ γεγονότος ὅτι ἡ ὅλη ζωγραφικὴ τάσις τῶν δυτικῶν λαῶν κατὰ τὸ δεύτερον ἡμισυ τῆς παρελθούσης ἑκατονταετηρίδος, δηλαδή ἡ νίκη τῆς πραγματικῆς σχολῆς ἐν Γαλίᾳ τὸ πρῶτον καὶ ἔπειτα παρὰ τοῖς ἄλλοις λαοῖς, προήγαγε καὶ ἀνέπτυξε τὴν ἐθνικὴν ταύτην ιδιοτεχνίαν.

Καὶ ἐν αὐτῇ τῇ Αὐτοκρατορίᾳ τῶν Τσαρῶν ἤδη πρὸ πολλοῦ ἐκθέσεις ἐξήγειραν καὶ διέδωσαν τὸ ἐνδιαφέρον πρὸς τὴν ἐθνικὴν ἀνάπτυξιν τῆς τέχνης, κατὰ μικρὸν δὲ ἤρχισαν αἱ ρωσικαὶ εἰκόνες ν' ἀποδημιῶσι καὶ ἐκτὸς τῶν ρωσ-

σικῶν ὁρίων. Κατ' ἀρχὰς ἐξετέθη εἰς εὐρωπαϊκὰς πρωτευούσας ὁ «κύκλος» τοῦ Βερεσιόσκιιν, τοῦ ὁποῦ αἱ αἵματοβαφεῖς σκηναὶ εἶχον ὡς σύνθημα: «πόλεμος κατὰ τοῦ πολέμου». Ἐπειτα ἦλθεν ὁ περίφημος πίναξ τοῦ Ρεπίν, ὁ ἀπεικονίσας Κοζάκους, πολὺ πολεμικοὺς ὡς πρὸς τὸ περιεχόμενον, ἀλλὰ καὶ πολὺ τεχνικοὺς κατὰ τὴν ἐπεξεργασίαν.

Τέλος τῷ 1898 συλλογὴ ἐκλεκτῶν ἔργων ζωγράφων ἐν Μονάχῳ καὶ Βερολίνῳ ἐκτεθεῖσα ἐνεποίησε μεγάλην ἐντύπωσιν, τὰ πλεῖστα δὲ τῶν ἔργων τούτων ἐστάλησαν καὶ εἰς τὴν Παγκόσμιον ἐκθεσιν τῶν Παρισίων, ὅπου ὅμως συμφορθέντα μετὰ τῶν ἄλλων ρωσικῶν ἐκθεμάτων δὲν ἐξετιμήθησαν ὅσον ἤξιζον.

Ἐν τούτοις, παρὰ τὴν μὴ δικαίαν ἐκτίμησιν, ἡ ἐκθεσις αὕτη ὑπῆρξε διδακτικὴ διὰ τὴν ἀντι-παραβολήν. Ὁ ἐκ τῶν ρωσικῶν αἰθουσῶν κατ' εὐθείαν εἰς τὰς πορτογαλλικὰς μεταβαίνων κατελαμβάνετο ἀμέσως ὑπὸ τῆς ἐπιθυμίας νὰ ἐπανέλθῃ εἰς τὰς πρώτας. Ἐνώπιον τῆς ἀψύχου ἀκαδημαϊκῆς ρουτίνας καὶ τῆς παντελοῦς ἐλλείψεως προσωπικότητος τῆς πορτογαλλικῆς τέχνης, πόσον ρωμαλέα, ἀρχέγονος καὶ αὐτοφυῆς ἐφαίνετο ἡ ρωσικὴ ζωγραφικὴ. Ἄν ὅμως εἰς τὴν ρωσικὴν αἶθουσαν εἰσηρχόμεθα μετὰ τὴν Ὁλλανδικὴν ἢ καὶ τὴν Δανικὴν ἔτι, πόσον ἄτεχνος, πόσον ἐστερημένη τῆς εἰδικῆς καλλιτεχνικῆς πνοῆς μᾶς ἐφαίνετο ἡ ρωσικὴ τέχνη! Χάριν δικαιοσύνης ὀφείλομεν νὰ ὁμολογήσωμεν ὅτι ἡ ἑλλειψὶς αὕτη διὰ τῶν προσόντων ἐκείνων